

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۳/۰۶

عبدالجمیل عرفان

نقش مؤثر قوای امنیتی افغانستان در تأمین امنیت و توسعه

مقدمه

افغانستان از جمله کشور های جهان سومی است که تاریخ این سر زمین با قوای امنیتی آن گره خورده است. و نیرو های امنیتی در طول تاریخ نقش مؤثری را در این کشور ایفا نموده اند. و از سوی هم امنیت و توسعه را می توان دو روی یک سکه دانست. در واقع، توسعه و تفکر توسعه بدون امنیت پایدار محکوم به شکست است. و امنیت پایدار بدون نیرو های امنیتی متعهد امکان پذیر نیست. بنأ قوای امنیتی با کارکرد های مؤثر و قانونی شان نقش مؤثری را در تأمین امنیت ایفا می کنند. که بدون شک امنیت تأثیر شگرف و مثبت در روند توسعه و ترقی دارد. و هم چنان امنیت یکی از عوامل و پیش زمینه توسعه و ترقی در جوامع محسوب می گردد.

بنابراین موضوع امنیت یکی از دغدغه مردم در طول تاریخ در تمام جوامع مطرح بوده است. و پرداختن به مفهوم امنیت و کار کرد های نیرو های امنیتی در اکثر جوامع به خصوص کشور های عقب مانده مثل افغانستان از اهمیت ویژه ای برخوردار است. و به باور نگارنده این مقاله تأمین امنیت و توسعه تنها از طریق تشکیل نیروی امنیتی ملی (ارتش ملی، پولیس ملی و امنیت ملی) که از تمامی اقوام ساکن تشکیل شده باشد ممکن است.

با آنکه کتاب ها و مقالات زیادی در باره نظامیان یا همان نیرو های امنیتی توسط برخی از نویسندگان داخلی نوشته شده است. اما این کتاب ها تنها به بحث در مورد علل دخالت نظامیان در سیاست، تاریخ تشکیل نیرو های امنیتی در کشور و در مجموع به بحث نظری پرداخته اند. که این کتاب ها عبارتند از کتاب اردو و سیاست اثر نبی عظیمی که به افزایش و کاهش نیرو های امنیتی پرداخته است. و کتاب دیگری که وجود دارد افغانستان در قرن بیستم است. مولف این کتاب ظاهر ظنین است. کتاب متذکره تنها به بحث تاریخی و وقوع کودتا ها پرداخته است. بنأ کتاب های در فوق به آن ها اشاره شد. تنها به تاریخ تشکیل نظامیان، وقایع نظامی و نیز به ارقام تجهیزات پرداخته است. اما هیچ یک از این کتاب ها به نقش و کارکرد این نیرو ها در تأمین امنیت و توسعه نپرداخته اند. بنأ مقاله حاضر به قصد بررسی نقش و فعالیت مؤثر نیرو های امنیتی در توسعه افغانستان پرداخته است. در ضمن با آنکه نوشتن در باره نقش و کارکرد مؤثر نیرو های امنیتی در توسعه افغانستان فرصت و کتاب با حجم می خواهد. اما امید وارم این مقاله بتواند تا جایی خلاء موجود را پر کند.

نقش ها و کارکرد ها

نیرو های امنیتی همیشه پاسدار هویت ملی، ارزش های ملی، امنیت ملی و منافع ملی یک کشور بوده و هستند. در واقع، نیرو های امنیتی یک کشور است که از ارزش های ملی و منافع ملی کشور خود به صورت جدی صیانت می کنند. در طول تاریخ حراست از سرزمین، ناموس، امنیت ملی، منافع ملی و تمامیت ارضی به عهده قوای امنیتی بوده و است. و بدون شک امنیت همیشه در سطح ملی و بین المللی یکی از دغدغه های ملت ها در طول تاریخ بوده است. بنأ نیروی های امنیتی در قالب اردوی های ملی همیشه محافظین و پاسداران واقعی کشور ها بوده اند. در واقع، اردو (نیرو های امنیتی) به مثابه اصلی ترین سازمان نظامی هر کشور، مانند سایر سازمان های حکومتی بر طبق قانون اساسی و به صورت دائمی و با این خاصیتی که تسلیحات و تجهیزات نظامی را به طور انحصاری در اختیار دارد، تأسیس شده است. اردو (نیرو های امنیتی) قانوناً موظف است از منافع هموطنان دفاع کند و کشور را از خطرات و تهدیدات خارجی حفاظت نماید.

بنابراین این نیرو های امنیتی افغانستان همیشه در مقابل دشمنان مقاومت نموده اند و هرگز از منافع ملی کشور خود در مقابل هیچ گونه زور، زر و تطمیع بیگانه گان عقب نشینی نکرده و تا آخرین قطره خون از جان، مال هموطنان و سرزمین خود دفاع نموده اند.

د پانو شمیره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په خیر و لولئ

متأسفانه یگانه چیزی که در کشور های عقب مانده جهان سومی قابل تشویش است آن اینکه نظامیان یا نیرو های امنیتی همیشه در سیاست و مسائل سیاسی کشور مداخله می نمایند. که این عمل می تواند بحران های جدی را در امور سیاسی، اداری، اقتصادی و اجتماعی یک کشور ایجاد نماید. و همچنان مداخله نظامیان در امور سیاسی، اقتصادی و اجتماعی کشور آن ها را از وظیفه اصلی شان که همانا صیانت از تمامیت ارضی و منافع ملی است دور می سازد. و از سوی هم تشکیل نیرو های امنیتی در همچو کشور ها قومی بوده و مبنای قومی داشته. که افغانستان هم متأسفانه در مقاطع زمانی از این امر مستثنی نبوده است.

در واقع، در افغانستان با آنکه نیرو های امنیتی در طول تاریخ به شکل قومی و سمتی شکل گرفته است. اما هیچگاهی در مقابل بیگانه گان و تاخت تاز کشور های قدرت مند مسئله قومی و سمتی را در نظر نگرفته اند. و در مقابل دشمنان همیشه متعهد بوده اند. بناً ارتش ملی باید متشکل از تمامی اقوام ساکن یک کشور باشند. تا همه اقوام ساکن خود را امن احساس بکنند. در حقیقت هیچگاهی نمی توان بدون حضور تمامی اقوام در نیرو های امنیتی، آن را ملی دانست. حضور همه اقوام و توده ها در نیرو های امنیتی یک کشور الزامی است.

لذا یکی از مشخصه های جوامع امن و مدرن وجود نیرو های امنیتی ملی با تعهد و وطن پرست است. که این نیرو ها با همکاری میان هموطنان منازعات را توأم با آرامش حل و فصل می نمایند. و یا زمینه امن را برای همدیگر پذیری، آزادی، تحول و توسعه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را برای شهروندان تسهیل و فراهم می نمایند. و هم چنان هموطنان انتظار حمایت، حراست و مراقبت ضروری از سوی نیروی های امنیتی را دارند. در واقع، نیرو های امنیتی یگانه چشم امید شهروندان یک کشور در خصوص تأمین امنیت محسوب می شوند.

بعد از سقوط نظام فاشیستی طالبان، در افغانستان تلاش ها برای تشکیل قوای امنیتی یا همان ارتش ملی جریان دارد. که خوشبختانه در حال حاضر این تلاش ها تا جای به ثمر نشسته است. و قوای امنیتی کشور مان توانسته است تا جایی منافع ملی را پاس بدارند. و به صورت مسلکی و تخصصی در حیطه کاری خویش اکثراً رفتار نموده اند. بناً راه طولانی توأم با زمان نیاز است تا نیرو های امنیتی کشور ما به صورت یک اردوی ملی و مدرن در بیایند.

در نتیجه، افغانستان به علت تعدد اقوام از معدود کشور های جهان است که در آن، اقوام و قباایل مختلف و بعضاً ناهمگون سکونت دارند. از سوی هم کشور افغانستان به علت تکثر و تنوع اقوام و طوایف، موزه بزرگی از نژاد ها و ملل گوناگون توصیف شده است. با توجه به تعدد اقوام در کشور تشکیل نیروی های امنیتی در افغانستان باید متشکل از همه اقوام ساکن در جامعه باشد. حضور همه اقوام در ارتش ملی، پولیس ملی و امنیت ملی می تواند همدیگر پذیری بین اقوام را گسترش دهد. در نهایت هرگاه اقوام ساکن در جامعه احساس امنیت داشته باشند، زمینه تفکر و توسعه نیز فراهم می شود. بدون شک وظیفه خطیر نیرو های امنیتی است تا با کارکرد های قانونی شان که همانا صیانت از منافع ملی، ارزش های ملی و تمامیت ارضی است. احساس امنیت را برای شهروندان کشور فراهم نمایند. در نهایت کارکرد های قانونی نیرو های امنیتی منجر به امنیت می شود و شهروندان می توانند در سایه امنیت به توسعه و تعالی کشور کمک نمایند.

نتیجه گیری

نیرو های امنیتی، یکی از نیاز های مبرم جوامع بشری است. در واقع در عدم وجود این نیرو ها، یک کشور نمی تواند از تهاجم اجنبی ها و اغتشاش های داخلی جلوگیری نماید. و به اساس قوانین اکثریت کشور های جهان، پاسداری و صیانت از منافع ملی، ارزش های ملی و تمامیت ارضی به عهده نیرو های امنیتی کشور است. قسمیکه که در فوق اشاره شد تأمین امنیت شهروندان، دفاع از منافع شهروندان و کشور در مقابل خطرات و تهدیدات خارجی به عهده نیرو های امنیتی کشور است. در نتیجه تشکیل نیرو های امنیتی به شکل ملی که تمامی اقوام در آن مشارکت داشته باشند. با کارکرد های قانونی و مؤثر شان می توانند نقش بسزای را در تأمین امنیت و توسعه کشور ایفا نمایند.

منبع

عرفان، عبدالجمیل (۱۳۹۷)، **فرشتگان محافظ** (نقش و کار کرد مؤثر نیرو های امنیتی افغانستان در تأمین امنیت و توسعه)، کابل، موسسه انتشارات مقصودی.